

Oana BORȘ

Montări și demontări ionesciene

Cântăreața cheală: „Teatru abstract. Dramă pură. Antitematică, antiideologică, antirealist-socială, antifilosofică. Antipsihologică de bulevard, antiburgheză, redescoperire a unui teatru liber.“ Refuzul anecdotei, al contururilor clare, al construcției echilibrate, eliminarea intrigii. Comunicabil ce se întrepătrunde cu incomunicabilul și se echivalează. Totul pentru ca teatrul să-și reclame, în sfârșit, dreptul la teatralitate, la convenție. Aceasta este revolta lui Eugen Ionescu.

La Teatrul Național din Târgu Mureș, cu Compania „Liviu Rebreanu“, regizorul Cristian Ioan propune o decodificare a intenției ionesciene.

Camera are pereți cu efecte metalizate, care însă mai păstrează o urmă de transparență (confeționați din bucăți de plastic, parte având urme de bronz). Ușă neagră, masivă ce străjuie din fundal. Interior rece și, în același timp, o stare de vulnerabilitate. În acest spațiu, pentru început, discursul

personajelor păstrează o dimensiune a comunicării ce reprezintă motorul funcționării în gol. Fiecare dintre ele rămâne constant închis într-o notă proprie: incisivitate la *doamna Smith* (Monica Ristea Horga), impasibilitate la *domnul Smith* (Ion Fiscuteanu), spaimă organică la *doamna Martin* (Elena Pirea). Regizorul îmbracă totul într-o simbolistică a ambiguității dublului. Personajul *Mary*, jupâneasa, are două ipostaze, una feminină (Serenela Mureșan) și alta masculină (Dan Glasu); tușe feminine se regăsesc și în costumele personajelor masculine și invers.

Treptat, însă, scriitura regizorală își pierde liniile directoare. Chiar dacă textul, în intenție declarată, se dezorganizează, alunecând către episoade și paranteze fără un contur vizibil, totuși opera își avea rigoarea ei. Aceste acțiuni particulare, accesorii duc spectacolul, în special o dată cu sosirea pompierului (Nicu Mihoc), către lumi complet paralele, cu anecdote concrete; deviază

Ion FISCUTEANU și Monica RISTEA-HORGA

Mihai GINGULESCU și Elena PIREA

Foto:
Bartha László

de la limbajul ionescian, rupându-l și pulverizându-l total. Mai mult chiar, finalul frizează vulgarul fără rost. Și chiar dacă Ionescu reclamă concretizarea simbolurilor, aici devierea către această zonă este gratuită. Și doar spectacolul începuse sub un alt semn...

Teatrul Național din Târgu Mureș, Compania „Liviu Rebreanu” – Cântăreața cheală de Eugen Ionescu. Un spectacol de Cristian Ioan. Costume: Doina Antemir. Decor: Clara Labanacz. Cu: Ion Fiscuteanu, Monica Ristea-Horga, Mihai Gingulescu, Elena Pirea, Nicu Mihoc, Dan Glasu, Serenela Mureșan, Gabriel Dumitraș, Claudia Zădreanu.

Un program în trei dimensiuni

În cei 5 ani de la înființare, Teatrul „George Ciprian” din Buzău a dobândit o personalitate bine definită, grație consecvenței în urmărirea unui program clar. Trei trăsături îi trasează configurația. Cea mai importantă este modul de ființare: teatrul de proiecte. Și iată un exemplu ce demonstrează că soluția unui astfel de sistem – despre care se discută mult, dar a cărei aplicare pe o scară largă întârzie – poate fi viabilă. Are chiar succes. Iar aici succesul este dat și de prezența pe tână scenă buzoiană a multor vedete bucu-reștene, bazându-se pe apropierea de Capitală. O a doua caracteristică ar fi

structura de repertoriu care se îndreaptă, cu precădere, către comedii și îmbracă o arie largă: de la marea dramaturgie (Shakespeare, Caragiale, Molière, Beaumarchais, Oscar Wilde) la dramaturgia contemporană: Tudor Popescu, Dumitru Solomon, Paul Ioachim, Miloș Nicolici. Este de admirat, în al treilea rând, disponibilitatea managerilor de a întinde o mână tinerilor, Teatrul „George Ciprian” fiind loc de debut pe o scenă profesionistă pentru mulți regizori, scenografi sau actori.

Aceste trei caractere se regăsesc și în ultima premieră a teatrului. O comedie, *O familie trăsnită* de Noel Coward, un regizor tânăr

Magda MIHĂESCU, Nicolae URS
și Lucian GHIMIȘI